

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет економіки та управління

Кафедра управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
 Олексій ЖИЛЬЦОВ
« _____ » _____ 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМ ТА ГУМАНІТАРНИМ
РОЗВИТКОМ
для студентів**

Спеціальності	281 Публічне управління та адміністрування
Освітнього рівня	другий (магістерський)
Освітньо-професійної програми:	281.00.01 Державне управління

Київ 2024

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Код ЄДРПОУ 45307955	
Програма № <u>3063/24</u>	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
	
(Підпис)	(Підпис, пов'язка)
№ _____	20 <u>24</u>

Розробники:

Гриневиц Лілія Михайлівна, Перший проректор Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, кандидатка педагогічних наук, доцентка
Поспелова Тетяна Вадимівна, професорка кафедри управління Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, докторка наук з державного управління, доцентка.

Викладачі:

Гриневиц Лілія Михайлівна, Перший проректор Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, кандидатка педагогічних наук, доцентка
Поспелова Тетяна Вадимівна, професорка кафедри управління Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, докторка наук з державного управління, доцентка.

Робочу навчальну програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри управління Факультету економіки та управління

Протокол від «10» січня 2024 р. № 1__

Завідувачка кафедри О.В. Марухленко

Робочу навчальну програму практики погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 281.00.01 «Державне управління»

«09» січня 2024 р.

Гарант освітньо-професійної програми О.В. Марухленко

Робочу навчальну програму практики перевірено

09.січня.2024 р.

Заступник декана

з науково-методичної

та навчальної роботи

 О.О. Казак

Пролонговано:

на 20_/20_ н.р. _____(_____), «__» _____20____р., протокол №

на 20_/20_ н.р. _____(_____), «__» _____20____р., протокол №

на 20_/20_ н.р. _____(_____), «__» _____20____р., протокол №

на 20_/20_ н.р. _____(_____), «__» _____20____р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс		6
Семестр		12
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів		4
Обсяг годин, в тому числі:		120
Аудиторні		16
Модульний контроль		8
Семестровий контроль		-
Самостійна робота		96
Форма семестрового контролю		залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є визначення напрямів діяльності держави щодо забезпечення соціального та гуманітарного розвитку на загальнонаціональному, регіональному та місцевому рівнях в умовах суспільних трансформацій.

Завданням навчальної дисципліни є формування наступних *компетентностей*:
ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

3. Результати навчання за дисципліною

РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для усунення.

РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетентності.

PH07. Уміти розробляти національні / регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

PH11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроантлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні задачі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінарські	Практичні	МК	Індивідуальні	
ЗАЛКОВИЙ МОДУЛЬ 1							
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади державного управління соціальним і гуманітарним розвитком							
Тема 1. Сутність та зміст державного управління процесами соціального та гуманітарного розвитку в умовах суспільних трансформацій	24	-	-	-	-	-	24
Тема 2. Методологічні основи державного управління соціальним та гуманітарним розвитком в Україні	28	2	2	-	-	-	24
Модульний контроль	4						
Змістовий модуль 2. Освітня політика							
Тема 3. Реформування освіти в Україні	2	1	1				
Тема 4. Упровадження державної освітньої політики	2	1	1				
Разом	60	4	4	-	4	-	48
ЗАЛКОВИЙ МОДУЛЬ II							
Змістовий модуль 3. Забезпечення державного управління соціальним та гуманітарним розвитком							
Тема 5. Інституційне та ресурсне забезпечення державного управління соціальним та гуманітарним розвитком в Україні	28	2	2	-	-	-	24
Тема 6. Державне управління соціальною та гуманітарною безпекою в Україні	28	2	2				24
Модульний контроль	4						
Разом	60	4	4	-	4	-	48
Усього годин	120	8	8	-	-	-	96

5. Програма навчальної дисципліни

ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ I

Змістовий модуль 1. Концептуальні засади державного управління соціальним і гуманітарним розвитком

Тема 1. Сутність та зміст державного управління процесами соціального та гуманітарного розвитку в умовах суспільних трансформацій

Поняття «соціальний розвиток», його основні характеристики, напрями і форми. Теорії і концепції соціального розвитку. Поняття «сталий (стійкий) розвиток», його сутність та значення. Людський розвиток як першопричина трансформаційних процесів у суспільстві. Основні складові соціального розвитку суспільства. Цілі, передумови та ресурси розвитку. Напрями і форми соціального розвитку.

Зміст гуманітарної політики, її вплив на динаміку соціального і духовного життя країни. Сутність концепції людського розвитку. Які чинники впливають на людський розвиток.

Гене́за теорії та практики державного управління соціальним та гуманітарним розвитком. Взаємозв'язок процесів соціального і гуманітарного розвитку та інших видів суспільного буття (суспільного розвитку). Вплив економічних відносин на соціальний розвиток. Політичні чинники соціального розвитку. Соціальна сфера суспільства та соціальний розвиток. Духовні детермінанти соціального розвитку.

Тема 2. Методологічні основи державного управління соціальним та гуманітарним розвитком в Україні

Соціальна та гуманітарна політика. Механізм управління соціальним та гуманітарним розвитком. Формування механізмів управління соціальним та гуманітарним розвитком. Багаторівнева система взаємопов'язаних механізмів різної природи як комплексний механізм управління соціальним розвитком.

Методи впливу на соціальні процеси. Класифікація методів державного впливу на процеси суспільного розвитку. Суб'єкти впливу на процеси суспільного розвитку (державні, громадські, ринкові). Об'єкти впливу на процеси суспільного розвитку (галузеві, функціональні). Характер впливу на процеси суспільного розвитку (прямий, непрямий). Рівні впливу на процеси суспільного розвитку (загальнодержавні, місцеві). Час впливу на процеси суспільного розвитку (довгострокові, короткострокові). Масштабів втручання у процеси суспільного розвитку (загальні, часткові) й способу прийняття (правові, неправові). Характеру дії на процес суспільного розвитку (стримувальні (обмежуючі), стимулюючі, комплексні). Система інструментів державного впливу на процеси суспільного розвитку. Державні соціальні стандарти.

Змістовий модуль 2. Освітня політика

Тема 3. Реформування освіти в Україні

Етапи розвитку державної освітньої політики за період незалежності України.

Основні виклики і тенденції в державній освітній політиці. Огляд освітнього законодавства. Напрями реформування різних секторів освіти України: дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, фахової передвищої, вищої і освіти дорослих. Огляд повноважень і відповідальності центральних органів влади, обласних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та закладів освіти щодо формування і впровадження освітньої політики на підставі:

1. Закону України «Про освіту».
2. Закону України «Про дошкільну освіту»
3. Закону України «Про загальну середню освіту»
4. Закону України «Про позашкільну освіту»
5. Закону України «Про професійно-технічну освіту»
6. Закону України «Про фахову передвищу освіту»
7. Закону України «Про вищу освіту»

Тема 4. Упровадження державної освітньої політики

Формування освітньої політики у сфері загальної середньої освіти «Нова українська школа». Законодавче забезпечення реформи НУШ. Нова структура загальної середньої освіти. Розробка нових державних стандартів освіти, що базуються на компетентнісному підході. Підготовка учителів до впровадження нових державних стандартів. Нове освітнє середовище. Фінансування реформи. Мережеве навчання. Розширення академічної свободи учителя. Сертифікація вчителів.

Формування локальної освітньої політики з урахуванням потреб місцевої громади і упровадження її на інституційному рівні (на прикладі дошкільної і загальної середньої освіти). Організація процесу формування локальної освітньої політики на рівні місцевої громади. Проведення SWOT-аналізу стану дошкільної і загальної середньої освіти в громаді. Визначення стратегічних пріоритетів державної освітньої політики, які мають бути враховані при формуванні локальної. Визначення пріоритетних напрямків розвитку місцевої громади, які мають бути враховані при формуванні локальної освітньої політики. Розробка стратегії розвитку дошкільної і шкільної освіти в місцевій громаді. Упровадження стратегії на інституційному рівні. Визначення основних факторів впливу локальної освітньої політики на стратегічне планування розвитку закладу освіти.

ЗАЛКОВИЙ МОДУЛЬ II

Змістовий модуль 3. Забезпечення державного управління соціальним та гуманітарним розвитком

Тема 5. Інституційне та ресурсне забезпечення державного управління соціальним та гуманітарним розвитком в Україні

Інституційне забезпечення формування та реалізації соціальної та гуманітарної політики в Україні. Сукупністю державних органів, які представляють усі гілки

влади та рівні державного управління у сфері соціальної та гуманітарної політики. Вищий рівень формування та/чи забезпечення реалізації соціальної та гуманітарної політики (Верховна Рада України, Президент України та Кабінет Міністрів України). Центральний рівень формування та забезпечення виконання завдань соціальної політики (центральні органи виконавчої влади). Регіональний та місцевий рівень реалізація соціальної політики (місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування). Судова система яка, представляє та здійснює специфічну функцію від імені держави - функцію захисту встановлених державою прав і гарантій. Інститути громадянського суспільства у процесі вироблення та реалізації рішень у сфері соціальної політики. Ресурсне забезпечення державного управління соціальним та гуманітарним розвитком в Україні (правове, фінансове, інституційне та інформаційне).

Тема 6. Державне управління соціальною та гуманітарною безпекою в Україні.

Соціальна функція сучасної держави в контексті забезпечення соціогуманітарної безпеки. Теорії соціальної держави. Моделі соціальної держави. Ліберальний, консервативний, соціал-демократичний, християнсько-демократичний типи соціальної держави. "Бісмарковська" та "бевериджська" моделі соціальної політики. Риси американської ліберальної моделі соціальної політики.

Стан соціальної та гуманітарної безпеки в Україні. Соціальна безпека як основа соціальної політики. Ключові проблеми державного управління соціальною та гуманітарною безпекою в Україні. Критерії досягнення рівня соціальної безпеки. Бідність в Україні та її подолання. Війна на сході України, її вплив на соціальний та гуманітарний розвиток в Україні. Негативні наслідки низького рівня соціальної безпеки в державі. Взаємозв'язок поміж основними перешкодами укріплення соціальної безпеки держави та негативними наслідками глобалізації. Пріоритетні напрями діяльності держави щодо забезпечення соціальної безпеки.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
	Разом		69		69
Максимальна кількість балів: 138					
Розрахунок коефіцієнта: 1,38					

Критерії оцінювання на семінарському занятті:

1) оволодіння теоретичним матеріалом та уміння використати отримані знання для аналізу конкретного явища, ситуації, проблеми, враховуючи різні параметри, фактори, причини; орієнтація у різних поглядах на проблему та шляхи її розв'язання, формування власної думки; коректне її доведення і презентація – 8-10 балів

2) засвоєння теоретичного матеріалу та уміння використовувати отримані знання для аналізу конкретного явища, ситуації, проблеми, формування власної думки за наявності ряду помилок або неточностей, що в цілому дозволяє зробити висновок, що завдання виконано – 5-7 балів

3) неповне засвоєння матеріалу, недостатнє володіння основними поняттями та підходами, що не дозволило сформувати власну думку і що свідчить про недостатнє вміння застосовувати теоретичний матеріал для виконання практичних завдань - до 4 балів.

Максимальна кількість балів: 10 балів та 1 бал за присутність.

Форма підготовки та проведення: усна. Відповідь / доповідь або презентація під час аудиторного заняття.

Терміни виконання: до кінця тематичного модулю.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

В межах вивчення дисципліни «Державне управління соціальним та гуманітарним розвитком» по кожному кредиту передбачено виконання 2 самостійних завдань. Максимальна кількість балів за кожне завдання складає «5» балів. Завдання розміщені в системі електронного навчання. Орієнтовний перелік запитань, які розкриваються в самостійних завданнях курсу представлений нижче

Заліковий модуль 1.

Тема 1

1. Поняття «соціальний розвиток», його основні характеристики, напрями і форми.
2. Теорії і концепції соціального розвитку.
3. Поняття «сталий (стійкий) розвиток», його сутність та значення.
4. Людський розвиток як першопричина трансформаційних процесів у суспільстві.
5. Напрями і форми соціального розвитку.
6. Зміст гуманітарної політики, її вплив на динаміку соціального і духовного життя країни.
7. Сутність концепції людського розвитку.
8. Чинники які впливають на людський розвиток.
9. Генеза теорії та практики державного управління соціальним та гуманітарним розвитком.
10. Взаємозв'язок процесів соціального і гуманітарного розвитку та інших видів суспільного буття (суспільного розвитку).
11. Вплив економічних відносин на соціальний розвиток.
12. Політичні чинники соціального розвитку.
13. Соціальна сфера суспільства та соціальний розвиток.
14. Духовні детермінанти соціального розвитку.

Тема 2

15. Соціальна та гуманітарна політика.
16. Механізм управління соціальним та гуманітарним розвитком.
17. Формування механізмів управління соціальним та гуманітарним розвитком.
18. Комплексний механізм управління соціальним розвитком.
19. Методи впливу на соціальні процеси.
20. Класифікація методів державного впливу на процеси суспільного розвитку.
21. Суб'єкти впливу на процеси суспільного розвитку (державні, громадські, ринкові).
22. Об'єкти впливу на процеси суспільного розвитку (галузеві, функціональні).
23. Характер впливу на процеси суспільного розвитку (прямий, непрямий).

24. Рівні впливу на процеси суспільного розвитку (загальнодержавні, місцеві).
25. Масштаби втручання у процеси суспільного розвитку (загальні, часткові)
26. Характер дії на процеси суспільного розвитку (стримувальні (обмежуючі), стимулюючі, комплексні).
27. Система інструментів державного впливу на процеси суспільного розвитку.
28. Державні соціальні стандарти.

Заліковий модуль 2.

Тема 5

1. Інституційне забезпечення формування та реалізації соціальної та гуманітарної політики в Україні.
2. Сукупність державних органів, які представляють усі гілки влади та рівні державного управління у сфері соціальної та гуманітарної політики.
3. Вищий рівень формування та/чи забезпечення реалізації соціальної та гуманітарної політики (Верховна Рада України).
4. Вищий рівень формування та/чи забезпечення реалізації соціальної та гуманітарної політики (Президент України)
5. Вищий рівень формування та/чи забезпечення реалізації соціальної та гуманітарної політики (Кабінет Міністрів України)
6. Центральний рівень формування та забезпечення виконання завдань соціальної політики (центральні органи виконавчої влади).
7. Регіональний та місцевий рівень реалізації соціальної політики (місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування).
8. Інститути громадянського суспільства у процесі вироблення та реалізації рішень у сфері соціальної політики.
9. Правозабезпечення державного управління соціальним та гуманітарним розвитком в Україні.
10. Фінансове забезпечення державного управління соціальним та гуманітарним розвитком в Україні.
11. Інформаційне забезпечення державного управління соціальним та гуманітарним розвитком в Україні.

Тема 6

12. Соціальна функція сучасної держави в контексті забезпечення соціогуманітарної безпеки.
13. Теорії соціальної держави.
14. Моделі соціальної держави.
15. Ліберальний тип соціальної держави.
16. Консервативний тип соціальної держави.

17. Соціал-демократичний тип соціальної держави.
18. "Бісмарковська" модель соціальної політики.
19. "Бевериджська" модель соціальної політики.
20. Риси американської ліберальної моделі соціальної політики.
21. Стан соціальної та гуманітарної безпеки в Україні.
22. Соціальна безпека як основа соціальної політики.
23. Ключові проблеми державного управління соціальною та гуманітарною безпекою в Україні.
24. Критерії рівня соціальної безпеки.
25. Бідність в Україні та її подолання.
26. Війна на сході України, її вплив на соціальний та гуманітарний розвиток в Україні.
27. Взаємозв'язок між основними перешкодами укріплення соціальної безпеки держави та негативними наслідками глобалізації.
28. Пріоритетні напрями діяльності держави щодо забезпечення соціальної безпеки.

Критерії оцінювання: Максимальна оцінка – 5 балів

<i>Критерії оцінювання завдань:</i>
100% від зазначеного балу – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
80-90% від зазначеного балу - достатньо високий рівень виконання без суттєвих (грубих) помилок
70-80% від зазначеного балу – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок
60-70% – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків
50-60% – мінімально можливий допустимий рівень виконання

Форма подання результатів: завантажений текстовий документ в систему електронного навчання

Терміни виконання: до кінця модулю.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль є складовою поточного контролю і здійснюється в формі виконання студентом модульної контрольної роботи (у вигляді комп'ютерного тестування) згідно затвердженого графіку. Кількість модульних контрольних – 2. Максимальний бал модульного контролю складає 25.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого, відповідно, перевіряється під час модульного контролю. Об'єктами змістового модульного контролю знань студентів є: **розуміння** основних характеристик, напрямів і форм соціального розвитку; зміст гуманітарної політики, її вплив на динаміку соціального і духовного життя країни **знання** сутності та змісту державного управління процесами соціального та гуманітарного розвитку; **володіння** системним, цілісним підходом до аналізу і оцінки державного управління процесами соціального та гуманітарного розвитку в Україні в умовах суспільної трансформації; **спроможність** переносити теоретичні знання у практичні контексти, аналізувати явище, ситуацію, проблему, враховуючи різні параметри, фактори, причини; орієнтуватися у різних поглядах на проблему та шляхах її розв'язання, коректно проводити логічні міркування, грамотно аналізувати та інтерпритувати факти; **здатність** виявляти сутність проблеми у сфері державного управління процесами соціального та гуманітарного розвитку в Україні.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування та передбачає відповіді на тестові завдання різного рівня складності.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

За кожен вірну відповідь на тестове завдання нараховується 1 балл. Кількість тестових завдань - 25

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання (не передбачений)

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно / А	100 – 90
Дуже добре / В	82 – 89
Добре / С	75 – 81
Задовільно / D	69 – 74
Достатньо / E	60 – 68
Незадовільно / FX, F	0 – 59

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., лекції – 8 год., семінарські заняття – 8 год., самостійна робота – 96 год., модульний контроль – 8 год., залік.

Залікові модулі	Заліковий модуль 1		Заліковий модуль 2	
Кількість балів за модуль	84 бала		94 бала	
Лекції	Тема 2. 1 бал	Тема 3,4 1 бал	Тема 5 1 бал	Тема 6 1 бал
Семінарські заняття	Тема 2 11 балів	Тема 3,4 11 балів	Тема 5 11 балів	Тема 6 11 балів
Самостійна робота	20 балів		20 балів	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	
Підсумковий контроль	залік			

8. Рекомендовані джерела Основна

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Закон України “Про освіту” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Закон України “ Про повну загальну середню освіту” [Електронний ресурс]. – Режим доступу:: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Закон України “Про дошкільну освіту” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
5. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 5 жовтня 2000 року № 2017-III [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>
6. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 № 1602-III [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. -Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>
7. Кодекс законів про працю України від 10.12.71 № 322-VIII [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

8. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 № 2456-УІ [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. -Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
9. Закон України «Про звернення громадян» від 02.10.1996 № 393/96-ВР [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. -Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96>
10. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10 лютого 2010 року № 1861-VI [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. -Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text>
11. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 10 грудня 2015 року № 889-VIII [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. -Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
12. Закон України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» від 23 грудня 1997 року № 776/97-ВР [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. -Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>
13. Указ Президента України «Про створення Секретаріату Президента України» від 14.10.2005 № 1445/2005 [Електронний ресурс] Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/view/u1445_05?ed=2007_11_09
14. Закон України «Про освіту України» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
15. Закон України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року № 2469-VIII [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. -Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
16. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 червня 2018 року № 2469-VIII [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. -Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

Додаткова

17. Аналітична довідка з питань державної політики у галузі освіти: «Фінансово-бюджетна сталість в процесі впровадження «Нової української школи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://documents1.worldbank.org/curated/en/585361535952712175/pdf/129687-WP-P166106-Ukrainian-PUBLIC-B-Education-Policy-Note-UA-2018-07-18-A4-for-INTERNET.pdf>
18. Концепція НУШ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
19. Моніторинг НУШ. Результати і рекомендації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/nova-ukrainska-shkola/NUSH_monitorynh_7.08_2.pdf?fbclid=IwAR2NvbjpslNrM5DmWSH1y4Ke6T-XgIY7rbGRMChCysLV5b_w0mty7rvUuzI

20. Новий освітній простір. Інформаційний збірник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/407/NOP_Motivuyuchi-prostir.pdf
21. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»: від 5 лютого 2015 р. № 157-VIII. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.
22. Хартія місцевого самоврядування. Рада Європи; Хартія, Міжнародний документ від 15 жовтня 1985 року Документ 994_036. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_036
23. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p>.
24. Поспелова Т. В. Механізми державного управління людським розвитком в Україні : монографія / Т. В. Поспелова. – Донецьк : Ноулідж (Донецьке відділення), 2011. – 350 с. <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/7691/>
25. Поспелова Т. В. Програмно-цільовий механізм державного регулювання соціальної сфери / Т. В. Поспелова, Н.С. Орлова // Наукові праці: науково-методичний журнал., Вип. 256. Т. 268. Державне управління. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2017. – с. 108-113. <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/19881/>
26. Поспелова Т.В. Комплексний підхід до визначення ключових напрямів державної молодіжної політики в контексті сталого, людського розвитку в Україні / Т.В. Поспелова // Електронне наукове видання «Публічне адміністрування та національна безпека». – 2019. – №5. <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/31365/>
27. Поспелова Т.В. Вплив поширення ІКТ в економіці й управлінні на людський розвиток в Україні// Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету: зб. наук. пр., Вип. 3. – Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. – С. 151-159 <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/31366/>
28. Іваницька О. М. Державне управління розвитком людського капіталу [Електронний ресурс] / О. М. Іваницька // Вісник Академії митної служби України. Сер. : Державне управління. - 2010. - № 2. - С. 19-24. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamcudu_2010_2
29. Ковальчук В. Г. Вплив процесів глобалізації на державне управління регіональним розвитком [Електронний ресурс] / В. Г. Ковальчук // Аспекти публічного управління. - 2015. - № 3. - С. 90-96. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aplup_2015_3_15
30. Орлова Н. С. Державне управління людським розвитком в контексті європейських соціальних стандартів [Електронний ресурс] / Н. С. Орлова, І. М. Верьовіна // Інвестиції: практика та досвід. - 2013. - № 9. - С. 134-138. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2013_9_35
31. Ковальчук В. Г. Державне управління в європейських моделях регіонального розвитку: досвід для України [Електронний ресурс] / В. Г.

Ковальчук // Актуальні проблеми державного управління. - 2015. - № 1. - С. 205-212. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2015_1_29

32. Шепеленко О. Г. Державне управління інноваційною діяльністю (інституціональний аспект) [Електронний ресурс] / О. Г. Шепеленко // Актуальні проблеми державного управління. - 2015. - № 2. - С. 77-82. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2015_2_13

33. Орлова Н.С. Особливості реалізації державної житлової політики в Україні /Н.С. Орлова // Науково методичний журнал «Наукові праці» - Миколаїв, Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. - Т. 249, вип. 237. – С. 107-113. - <http://lib.chdu.edu.ua/index.php?m=10&s=12>

Ресурси мережі Інтернет

1. Сайт Президента України – www.president.gov.ua
2. Сайт Верховної Ради - www.rada.gov.ua
3. Сайт Кабінету Міністрів України - www.kmu.gov.ua – вихід на всі міністерства і відомства
4. Сайт Міністерства праці та соціальної політики України – www.mlsp.kmu.gov.ua
5. Сайт Пенсійного фонду України - www.pfu.gov.ua
6. Український медіа сервер – www.vlada.kiev.ua/serj
7. Мережа аналітичних центрів – www.intellect.org.ua
8. Міжнародний центр перспективних досліджень – www.icps.kiev.ua
9. Міжнародний інститут порівняльного аналізу – www.icaei.kiev.ua
10. Український незалежний центр політичних досліджень (В.Піховшек) – www.usipr.kiev.ua
11. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua/>
12. Міністерство доходів і зборів України <http://www.customs.gov.ua/>
13. Державна фіскальна служба <http://www.customs.gov.ua/>
14. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua
15. Національний інститут стратегічних досліджень <http://www.niss.gov.ua>
16. Сайт Національного агентства України з питань державної служби <http://www.nads.gov.ua/control/uk/index>
17. Портал Центру політико-правових реформ <http://www.pravo.org.ua/>